

פרשת פינחס – כיסא של אליהו

בפרשת השבוע נקרא על בקשתו של משה מה' למנות מנהיג לעם ישראל אחרי מותו. וכך ביקש משה: "יפקד ה' א-ל-הי הרוחח לְכָל בְּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה" (כז טז) פירש רש"י "מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד לפי דעתו". משה ביקש מה' שימנה מנהיג שתהיה לו מידת הסבלנות והסובלנות. כי לפי מספר האנשים בעם ישראל – כך מספר הדעות, וכל אחד חושב שרק דעתו נכונה; לכן צריך מנהיג שיוכל להכיל את הדעות של כולם, ולהתנהג עם העם בסבלנות ובסובלנות. נשאלת השאלה: הרי בתחילת הפרשה שיבח הקב"ה את פינחס, ונתן לו שכר גדול להיות כוהן, וכמו שנאמר: "הֲנִי נָמֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם" (כה יב-יג). מדוע אם כן לא ביקש משה מה' שימנה את פינחס למנהיג? התשובה לכך היא שפינחס היה קנאי, ולקנאי חסרה מידת הסבלנות והסובלנות, ולכן הבין משה שפינחס לא יכול לשמש כמנהיג.

ממשיכו של פינחס במידת הקנאות היה אליהו הנביא, וכמו שאמרו חז"ל "פינחס הוא אליהו". בספר מלכים מסופר על אליהו הנביא שניסה להחזיר את עם ישראל בתשובה במעמד הר הכרמל ולא הצליח. אליהו מתייבש מהעם והולך למדבר, ואחרי ארבעים יום של הליכה הוא מגיע להר סיני. הקב"ה מתגלה אל אליהו ושואל אותו: "מה לך פה אֵלֵיָהוּ?" ואליהו עונה: "קנא קנאתי לה' א-ל-הי צָב-אוֹת כִּי עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (מלכים א יט ט-י). אליהו קטרג על עם ישראל ואמר: "עָזְבוּ בְרִיתְךָ" - עם ישראל לא מקיימים אפילו את מצנת ברית המילה.

ומה עשה הקב"ה? הקב"ה הפסיק את תפקידו של אליהו כנביא, ואמר לו למנות את אלישע לנביא במקומו. ומדוע אליהו נענש בעונש חמור כל כך?

אמר הקב"ה לאליהו: אני לא צריך שיגידו לי דברים רעים על עם ישראל. את זה אני יודע לבד... אני צריך שיגידו לי רק דברים טובים על עם ישראל, ואם אתה לא מלמד זכות על עם ישראל – אתה צריך לסיים את תפקידך! והוסיף הקב"ה ואמר: אתה אליהו שאמרת שבני ישראל לא מקיימים את מצנת ברית המילה – מעכשיו אתה תגיע לכל ברית, ותראה איך עם ישראל מקיים בשמחה את המצווה. ומאז ועד היום לפני תחילת כל ברית, מניחים את התינוק על "כיסא של אליהו", ומזמינים את אליהו הנביא לראות איך עם ישראל מקיים בשמחה את הברית. ויש בזה עונש לאליהו, שהוא צריך כל יום להתרוצץ מברית לברית נע ונד בכל העולם. בדרך כלל רוב הבריות לא מתחילות בזמן שהודיעו, וכל פעם יש תירוץ אחר למה מתעכבים. אבל הסיבה האמתית היא שלא תיאמו את זמן הברית עם אליהו, ויכול להיות ששתי משפחות, אחת באילת ואחת בירושלים, קבעו ברית באותה שעה, ואליהו לא יכול להיות בשתי הבריות באותו הזמן, לכן הוא גורם עיכוב כדי שהוא יספיק להגיע.

ארץ ישראל   אמונה   טהרת המשפחה   בית המקדש   פרשת שבוע   תנ"ך

שי
לש"י

פז'ים

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לש"י : <https://shayleshay.co.il>

אליהו למד שאסור לקטרג על עם ישראל. לכן בכל מוצאי שבת הוא כותב ספר על זכויותיהם של עם ישראל, והוא נותן את הספר לקב"ה כדי שיברך את עם ישראל בשבוע טוב, וכאות תודה לאליהו הנביא אנחנו שרים במוצאי שבת זמירות לכבודו.

גם בזמן הגאולה, במקום לקטרג, יחזיר אליהו את עם ישראל בתשובה, וכמו שניבא הנביא מלאכי: "הִנֵּה אֲנִי שֹׁלֵחַ לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנָי בּוֹא יוֹם ה' הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא, וְהִשִּׁיב לֵב אֲבוֹת עַל בְּנֵיהֶם, וְלֵב בְּנֵיהֶם עַל אֲבוֹתָם" (ג כג-כד).